

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnih krajih:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5—
na mesec 2—	na mesec 1—90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (I. nadstropje na levo), telefon št. 24.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredno in praznično.

Inzerat velja:	za leto
po 12 vln, za trikrat ali večkrat po 10 vln. Pri večjih inzeratih po dogovoru.	K 25—
Upravištevna naj se pošilja naročniku, reklamacije, inzerat št. 11—	12—
to je administrativna stvar.	6—50
Poznamo številne vrste 10 vlnarjev.	2—80

Na pismena naročila brez tedenske vplačila naročnik se ne odira.

Narodna tiskarna telefon št. 25.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogarno:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—50	četrt leta 5—
na mesec 2—80	na mesec 1—90

Vpreženjem glade inzeratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica. Upravištevna: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče na levo), telefon št. 25.

Dopolnilna deželnozborska volitev na Goriškem.

Gorica, 1. decembra.

Dne 19. decembra bomo že zopet volili. Vršila se bo dopolnilna volitev enega poslanca iz splošne kurije. Ljudje so že naveličani volitev, zato je bila dopolnilna volitev nikjer povzročena, ampak cela Goriška vidi, kako nespametno je sestavljen novi volilni red, ki žene sedaj na volišče 12.000 volilcev iz vseh slovenskih dežel naše dežele, in sicer radi volitev enega samega poslanca. Posebno neprijetno je dirnila nova volitev klerikalcev. Res, da so zmagali s prejšnjo večino pri ožjih volitvah iz splošne kurije, ali vendar dobro vedo, da je tista večina tako negotova, da lahko propadejo s svojimi kandidati pri prvi priliki. Zato pa se hočejo vreči v volilni boj z vso silo, še bolj nego prvotno; prav iziliti hočejo mnogo. Morda se jim to posreči, morda pa tudi ne. Gre pa jim za to, da ne izgubijo enega poslanca, ker ako jih doleti poraz, bodo imeli le 8 poslancev, neklerikalnih pa bi bilo 12. Ker so toliko kričali, da so premarširali naprednjake in »agrarce« ter pobesili goriško deželo v klerikalno malho po volitvah iz splošne in kmečke kurije, bi bil poraz pri nadomestni volitvi za nje izredno obremenjen. Milo so potražili v svojih listih, da je nevarnost, da bi zmagal »naprednjak«; torej da morajo vsi katoliški volilci zopet na volišče ter da mora začeti funkcionirati zopet slavnostni klerikalni aparat za volitve.

Pri prvih volitvah so nastopili naprednjaki z »agrarci« z enim in istim kandidati. Klerikalci in socialisti demokratije. Kako pa bo pri dopolnilni volitvi? Ali bomo imeli štiri kandidate: naprednega, »agrarca«, klerikalnega in socialno-demokratskega? Ali bo treba morda še več volitev, ki je določena na dan 28. decembra?

Da nastopijo klerikalci s svojim kandidatom ter socialni demokratije s svojim, to vemo; odprto pa se vprašanje, kaj se zgodi med naprednjaki in »agrarci«? »Agrarna« stranka je pripravila pri letošnjih volitvah vse simpatije, kolikor jih je

imela še po deželi. Stranka, ki barantja z Gregorčičem, ki je zvezan z našim najhujšim sovražnikom dr. Pačjem, za par mandatov, stranka, ki uganja tako grdo hinavščino ter se tako hlini, kakor se je ta stranka, ne more imeti obstanka. Skrajna breznačelnost, politika pol tica pol miši ne prinaša nobeni stranki pristašev, marveč jej izkoplje grob nepričakovano hitro. In tako se godi »agrarne« stranki. Nove politične — stranke ni bilo čisto nič potreba na Goriškem, potreba pa je dobre kmečke organizacije, gospodarskega, zadržnega dela. Ali o tem ni bilo ne duha ne sluha, pač pa so letali po deželi v obilem številu lovci na mandate ter hodili v Gorico prepirati se na uprav škandalozen način. Take vrste politika, tako »delo za kmet« mora nehati v naši deželi. Prizadeti so storiši »agrarne politike« že dosti nesreče našemu ljudstvu ter so se vrhu vsega tudi že dosti omešili. Sedaj se le še kregajo med seboj. Dr. Franko je dal slovo stranki ter se lepo cifrasko zahvalil za predsedstvo, sedaj so vaje ti razsipajoče se stranke v rokah vrtožbenkega Mrmolja; vajeti pa držijo slabo in sunki pehajo ubogega Mrmolja sedaj na levo sedaj na desno, sedaj nazaj, sedaj naprej. Prepričajo pa se, kar se da. Naravnost škandalozno je bilo zadnje zborovanje »pri Zvezdi« v Gorici. Zbralo se je bilo piščo številce »agrarcev«, nekaj naprednjakov pa je iz radovednosti poslušalo. Strašno so se pripravili. Mrmolja je pa miril. Tako je dandanašnji v »stranki miru in spravi«. Dornberški nadučitelj Križman in Budin iz dornberške občine bi se bila kmaul stela. Tako »reorganizirajo« stranko. Če je to v čast »agrarcev« in onim učiteljem, ki so se v tej stranki, ne bomo tu preresetavali! — Pa, kar je bilo, pustimo, pa pogledimo v bodočnost!

Bodočnost kaže, da stranka brez načel, brez smotra, nima obstanka ne na Goriškem ne nikjer drugod. Le obžalovanje je dejstvo, da je fikfakovsko obnašanje »agrarcev« prav zadnje čase prineslo obilno škodo napredni stranki. To pač menda vidijo sedaj vsi oni, ki so bili vstopili v »agrarne« stranko, morda tudi z dobri nameni. Kjer se je mazalo z »agrarstvom«, tam so povsod napredovali klerikalci in kjer so bili že

prej socialni demokratije, tudi ti. V Vrtojbi, kjer je zagledalo »agrarstvo« luč sveta, so napredovali od lani z brzimi skoki klerikalci in socialni demokratije. Ozeljan je bil vedno trdna napredna trdnjava. Od kar se je med Ozeljance pomešale »agrarstvo«, je naraslo klerikalstvo. Do 9 glasov so imeli poprej klerikalci, letos so bili zrasli v splošni kuriji kar naenkrat nad 20. Šram je bilo Ozeljance tega dejstva; in zato pa naj dajo slovo »agrarstvu« z drugimi naprednjaki vred ter naj se vrnejo tja, kamor spadajo, to je v napredno stranko. Z »agrarstvom« ni nič — torej mora biti le med naprednim in nezadnjaškim življenjem, boj čist, jasn, določen. Prav želeli bi bilo, da se postavijo vsi napredni in dosežani »agrarne« življenji v eno bojno vrsto proti klerikalizmu. V napredni stranki treba delati za kmet; to velja za vse one, ki povdarjajo, kako je potrebno delo za našega kmeta, kako se mu mora pomagati, pa so se lotevali takega dela z novim prepričanjem, z novimi homatijami. Prav bi bilo, da sprevidijo vsi ter se pokaže že pri bližnji dopolnilni volitvi, da so spregledali ter se združili v boj proti klerikalcem — kajti inace bi nadaljevali staro pot, po kateri preskrbujejo klerikalnemu mandatu. Na dve strani: kar je naprednega, skupaj, kar je klerikalnega, pod črno sunkijo!

Klerikalcem prav nič ne diši nova volitev. Bojijo se novih troškov, ki jih čakajo in v negotovosti živijo, ali zmagajo ali ne. Zato pa je le želeli, da strnjejo v skupno bojno vrsto pod napredno zastavo vsi, ki hrepene po boljših časih za našo ljudstvo, ter gredo na volišče za enega kandidata proti klerikalnemu. Pri letošnjih volitvah se je že tako precej grešilo; naj se torej pri dopolnilni volitvi popravi, kar se popraviti da.

Vojaška brezpravnost.

Služaj nadporočnika Hofrichterja, ki je obdolžen ne v kazenski preiskavi zaradi poskušene in deloma storjenega zastrupljenja svojih tovarišev, je občno pokornost obrnil na veljavni vojaški kazenski postopek in na vojaški kazenski zakon.

Značaj Hofrichterja slušaja je tak, da se tudi najhujši krogi uprav mrzlično zanimajo za izid preiskave in za sodbo.

Služaj je namreč tak, da je Hofrichterja krivda silno verjetna, ni pa še nikakor dokazana. Okoliščine, ki mečejo na Hofrichterja sum, so take, da se je težko ubraniti misli: ta je krivec, a take vendar niso, da bi se moglo le s približno gotovostjo reči: nihče drugi kot ta je krivec.

Indiciji kažejo na Hofrichterja, a vsi ti indiciji skupaj se ne zadostujejo, da bi se mogla krivda Hofrichterja smatrati za dokazano. Ko bi stal Hofrichter pred civilnim kazenskim sodiščem, bi sodniki in porotniki rekli: verjetno je, da je storil očitano mu hudodelstvo, a dokazano to ni.

Civilni sodniki in porotniki bi Hofrichterja na tej podlagi, na kateri je bil aretiran in vzeti v preiskavo, gotovo opustili.

Kako bo pri vojaškem kazenskem sodišču, tega ne ve nihče. To eno je pa gotovo: vojaški kazenski postopek je zastarel in kdor je obtožen pri vojaškem sodišču, nima tistih pravnih jamstev, kakor jih ima, kadar je obtožen pri civilnem sodišču.

Vojaški kazenski postopek je nekaj vnebovpijočega. Pri vojaškem kazenskem sodišču se vrši vse procedura čisto drugače kakor pri civilnem. Tam ni pravega preiskovalnega sodnika, ki bi vse dokaze in protidokaze zbral in vredil; tam ni obravnave, kjer bi se vzel v pretres ves dokazni material, kjer bi se priče postavile pred obtožence, kjer bi se v boju med državnim obtožiteljem in med zagovornikom vse obtožba prešetala in vsestransko osvetlila. Vojaški kazenski postopek vsega tega ne pozna. Avditor je duša vse procedure. Avditor je preiskovalni sodnik, avditor vodi obravnavo in v bistvu izreka tudi sodbo. Avditor je državni pravdnik, je zagovornik in sodnik vse obene! Obtožence nima druge pravice, kakor da odgovori na postavljena mu vprašanja. Če se je v razburjenosti kaj zarekel, če se mu je v naglici kaj zamešalo, ničesar ne more popraviti. Nobene priče ne vidi, pri obravnavi sploh ni navzočen, ničesar ne ve kako je z njegovo usodo, dokler ni izrečena zadnja beseda.

V imenu pravice, v imenu svobode in življenja stotisočev, ki lahko pridejo vsled takega inkvizicijskega postopnika po krivici v največjo nesrečo, zahtevajo resnični ljudski zastopniki še dolga leta, da se ta nezastarila zastareli postopnik premeni tako, da bo dana pravna varnost vsakemu obtožencu, tako, kakor je to v vseh kulturnih državah, samo ne v Avstriji. Pač so vsi merodajni faktorji nešteto krat zastavili svojo moško besedo, da se taka reforma izvede. A v Avstriji je že ob sebi umljivo, da se take v najslabše obliki v delegaciji dane obljube ne izpolnijo. Bededolomnost je avstrijska specialiteta.

Vojaška justica je potrebna javne kontrole in uredit se mora tako, da bo dajala resnično pravno varnost.

Nikdar ni vse javnost potreba take reforme tako občutljiva, kakor sedaj v Hofrichterja slučaja. Dokler se je šlo samo za čast, za svobodo in življenje preprostih vojakov. — Ah, kaj so se zato menili nižji, višji in najvišji oficirji. Danes pa se gre za enega izmed njih in danes se zaveda ves oficirski stan, kako nesreča je vojaški kazenski postopek. Vzemimo samo Hofrichterja slučaja. Če bo Hofrichter oproščen, bo ves svet vpil sklicujoč se na okoliščine, ki so vrgle nanj sum: oprostili so ga, ker je oficir, za norec so ga spoznali iz ozirov na oficirski stan. Nasprotno, če bo Hofrichter obsojen, bo zopet ves svet vpil: obglavili so ga, ne ker je njegova krivda dokazana, nego, da bi rešili čast cele armade, žrtvovali so enega, da bi na drugih ne ostal kak madež.

Naj izteče Hofrichterja proces kakorkoli, ker se bo vršil po postopniku, ki ne daje nobenih jamstev za pravično sodbo, ker se bo vršil tajno, ker je javna kontrola čisto onemogočena, je samo ob sebi umljivo, da ne bo imel nihče čuta, da se je izreкла zanesljivo pravična sodba.

Služaj Hofrichterja je dal povod, da se je z novimi močmi začel boj za reformo vojaškega kazenskega postopnika in komur je kolikoli pri sreči uroda stotisočih ljudskih sinov, bo to prizadevanje podpiral. Enkrat mora vendar pasti uredba, ki jo vzdržuje same trmoglavnost nekaterih omejenih generalov, ki se

LISTEK.

Sidonija.

Spisal Jos. Premš.

II.

Poletje je barvalo klasje po polju in mak je žarel na zlati poljani, ko je Sidonija veselja vzdihla duša in prvi hip ni vedela, kako bi dala duška svojemu veselju: pisal je Viktor iz daljne Nemčije, da pride in da jo pozdravlja... Spet so zvezetele rože po vrtilih. Tako se je zdelo Sidoniji, kot da so vzkliče čez noč... stari, sivi grajski zidovi so postali nekako novi in nebo, prej tako dolgočasno in klaverno je bilo vse prepreženo z zlatimi solnčnimi trakovi...

Od jutra do večera je hodila Sidonija med evetnimi gradami, pela in se smehljala, same včasih so se ji mehke poteze v nežnem licu poostriale, črta ob ustnicah se je skrčila in oči, tiste globoke, temne, polne zagonetne tajnosti so zastrmele — v kaj?

Kakor da je vzrastel sredi virgin in krizantem, se je pojavil pred njo obraz gospoda Jakoba, bogataša, ki sta ji ga vsiljevala mačeha in varuh. Mrzla zona jo je občila, ako je pomislila, da bi mu morala kdaj stisniti tisto kocinasto roko, rdečo in zabuhlo in široko ko lopato...

— Bog ve, če ni bil v mladosti mezar — je čisto mislila Sidonija, kadar se je vrnil v njene misli.

»Sidonija, kaj pa si sedaj nekaj časa tako židane volje?« jo je vprašala nekoč pri obedu mačeha Amalija in njene oči, rjave ko prst, so se uprle vanjo v vsej materni strogosti.

»Židane volje? Hihi!« se je zasmejala Sidonija in je pomislila na zagorelo Viktorjevo lice, na njegove trde ustnice, ki jih je poljubila takrat v poltemni kapelici. »Kako bi ne bila židane volje, ko je vsenakrog tako lepo, kakor v padajžu.«

»Kakor v paradizu«, je ponovila mačeha Amalija in je brenila z nogo, da se je pokazal izpod bežnega rožnatega krila eleganten čevlček. »Pa zakaj tako nenadoma ta izpremenba?«

Njen glas je postajal skoro ooren in Sidonija je za hip povsila resaste trepalnice.

»Ker ne morem povedati!« je dejala in zasidila bele zobe v spodnjo ustnico.

»Ahaz, je dejala Amalija in se dvignila majestetično, kakor govorila na tribuni. Sidonija je pričakovala nekaj groznega, a gospa Amalija je samo dvignila belo desnico in ji zapretila s kazalcem:

»Ti, ti Sidonija — jaz vem!«

Potem se je obrnila, dvignila vlečko in stopila proti vratom. A predno je pritnila na kljuko, se je ozrla nazaj in je obstala.

»Danes popoldne nas poseti gospod Jakob, — glej, da ostaneš doma! Kadar pride on, se vedno kam izgubiš, ali ne veš, kaj pomenijo njegovi posetiti?«

Sidonija se je napravila nevedna in je odkimala.

»Radi tebe vendar prihaša, saj sem ti že rekla,« je rekla gospa Amalija bolj prijazno in se celo smehljala.

»Zaradi mene?« se je začudila Sidonija in je nagubančila čelo. »Čemu? Jaz ga prav nič ne potrebujem.«

»Sidonija«, se je razjezila mačeha Amalija in vzdela do ušes — »tako mi ne govori nikdar več!«

»Pa če mi je tako zopet!« je zavzdihnila Sidonija in prsi so se ji dvignile in zopet padle.

»Moj Bog,« je vzropela gospa Amalija v nadnaravnem začudenju in sklenila obe roki na trebuhu. »Kaj bi bilo, ako bi zvedel do gospod Jakob!«

»Kaj bi bilo,« se je nasmejala Sidonija in trgala, kakor v zadregi marjetice peresce za peresenci, mislila na Viktorja in šepetala: — Ljubi me... zelo... malo... prav nič — »Nič ne bi bilo — izvedel bi iz to bi jaz želela!«

To je bilo gospej Amaliji preveč: vzravnila se je kakor sveča, pogledala v strop, da se ji je pokazalo belo v očesu in siknila: »Hej svoje matere!«

Nato jo je ovrnila s točnim pogledom in hip nato je že šumela njena vlečka po koridoru.

In še nikdar, nikoli ni obšla Sidonija taka misel, kakor tistokrat. Začudila se je v duhu umrlemu očetu, kaj ga je gnalo v zakon s to žensko, ki nima z njim vendar popolnoma nič sorodnega. Ali ga je omešala nje-

na telesna lepota? Ne, saj je vendar njeno mater preveč ljubil. Ali je hotel morda njej preskrbeti drugo mater? — Bog ve, a zgodilo se je, da se je štiri leta po smrti prve žene Sidonije poročil s hčerko nekega stotnika, ki ni imela na sebi drugega, kot nekaj pentel in nakita. Morda je hotel osrečiti dekle brez imetja, kakor je nekdanj oserčila njega Sidonijina mati, avaral se je in morda je spoznal sam, zato se je tako čisto začel k njej, ki je bila vsa, kakor njena mati...

Tako je premišljevala Sidonija in erta med gardinami doli na polje, ki je valovilo v vetru kakor mehka rumena plav.

Spominjala se je, kotikrat sta hodila z očetom tam doli po razorih in se razgovarjala s kmetiči tako domače... Natanke je pomnila vse, kako ji je pripovedoval oče zgodovino gradu, kjer se je rodila in kjer je umrla zadnja slavne rodovine nekdanjih plemičev...

Časi se izpreminjajo, nič ni večnega na svetu,« ji je dejal mnogokrat — »in tudi ta rod je izginil in bog ve, kake ljudje bodo še gospodarili tu v tem gradu. Ti Sidonija moraš biti, kakor je bila tvoja mati, plemenita ter — in potem je območnil, kot da ne sme spregovoriti. Pa čes nekaj časa je vendar nadaljeval: »Vidiš, tvoja mati je bila bogata, lastnica tega gradu, lahko bi se poročila s slavnim plemičem, saj je bila lepa, a vzela je mene — lovca, ki nisem imel na vsem bojem svetu drugega, kakor očena soba. Bila je plemenita...

na ne sumo po imenu, ampak tudi v srcu in ti Sidonija, ki nosiš njeno ime, kakor je hotela ona sama — ne smeš biti drugačna!«

Tako ji je govoril čisto in gledal zamišljeno v tla, kot da se sramuje pred njo, šestnajletno, a govoril je vseeno, kot da sluti, da je blizu njegov konec...

A zdaj bo minulo že leto od onega žalostnega večera, ko ga je izgubila za vedno... Nič več se ne razlega njegov glas po dvorišču, vse je tiho, samo vlečka mačeha Amalije sumi po hodnikih, kakor luskins ostudnega vedomeca...

Pa vendar je polje polno nepojmljive krasote in nebo je čisto, niti en bel oblček ne beži po njem in v Sidonijini duši je vse tako praznično, kot da se ima zgoditi bogva kaj...

»Ali boš tudi ti tako plemenita, kot je bila tvoja mati?«

Zopet in zopet je zasopetala Sidonija te besede, a kaj, ko vstaja z njimi vred pred njo tudi podoba gospoda Jakoba, s svojimi ribjimi očmi in redkimi, pod nosom od tobaka rumenimi brkami in tako debelimi in napihnjenimi ustnicami, kakoršne za more imeti le gospod Jakob, ki je grd in ostuden, da je gobove proti njemu Apolon. Vsa Sidonija je mislila tako, ko je gledala skozi okno v šareče poletje in se je pripeljala po klancu proti gradu elegantna kočija, iz katere je stopil on, ki je napolnil vse njeno dušo s solčkom in sedom... (Dolge prihodnje.)

boje na bi skrivnosti vojašnice prišlo na beli dan in da bi vihar ljudske nevolje uničil marsikake uredbe in navade, ki se še izmedavno preteklih časov prakticirajo v armadi na posmeh 20. stoletju.

Nova Ciril. Metodova podružnica na Goriškem se je ustanovila v nedeljo, dne 28. m. m. pri Sv. Luciji za celo Baško dolino. Na ustanovnem običnem zboru, ki je bil v salonu g. Vuge, je zastopal glavno družbo potovalni učitelj Ante Beg ter imel primeren govor. Odbor se je sestavil sledeče: predsednik g. Jos. Rakovski, nadučitelj; podpredsednica gđ. Kovačičeva Alma, trgovka; tajnik g. Avser Karel; tajnica gđ. Olga Kovačičeva; blagajničarka gđ. Meika. Vugova; blagajnik g. Lucijan Kovačič, poštar; odbornika gg. Ignacij Tratinik, trgovca in Božidar Božič, pek; namestnici ga. Ana Mikuževa, soproga hotelirja in gđ. Ljudmila Gerželjeva, učiteljica. Zunanji odborniki: gđ. Rafaela Gomiščekova, učiteljica, za Podbrdo; g. Ivan Matelič, šolski vodja, za Hudojužno; gđ. Perin Ana, učiteljica, za Grahovo; g. Tomo Seljak, slikar, za Podmelec in g. Fr. Kosmač, gostilničar, za Slap. Na veliki skupščini bo zastopal podružnico g. Lucijan Kovačič. Z novo podružnico je dobila Goriška letos že 8 novih podružnic.

Politični položaj.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 1. decembra. V današnji seji se je nadaljevala razprava o manjšinskih šolah. Govorila je cela vrsta poslancev, med njimi Drina, Šilinger, Benkovič, Metelka, Rybar, ki so govorili o čeških in slovenskih šolskih zahtevah. Dr. Glombinski je izjavil, da bo Poljski klub glasoval proti nujnosti predlogov izjemni prvi odstavki Kalinovega predloga.

V jutrišnji seji bo debata o manjšinskih šolah končana; nato se bodo rešili še ostali nujni predlogi, in v petek prične prvo branje proračunskega provizorija. Od sobote do prihodnjega četrta bo premor. Dne 14. t. m. začne zopet s svojimi sejami nekateri deželni zbori, ki imajo rešiti še pred novim letom važne finančne zadeve; med temi dež. zbori je tudi češki. Če se bo ta načrt dal izpeljati, je drugo vprašanje, na katero bo mogoče odgovoriti šele prihodnji teden, ko bo popolnoma jasno glede usode poslanske zbornice.

»Slovanska Enota«.

Dunaj, 1. decembra. »Slov. Enota« je sklenila dopustiti prvo branje proračunskega provizorija. Nemci upajo, da bo mogoče spraviti proračunski provizorij sploh pod streho. »Slov. Enota« so dovedla k njej sklepu gotova zagotovila dr. Glombinskega, o katerih pa se seveda sedaj še molči. Oficijski komuniké o seji »Slov. Enote« je stiliziran zelo previdno, pravi se le, da je »Slov. Enota« pripravljena stopiti v pogajanja glede proračunskega provizorija.

Korespondenca »Zentrum« javlja, da bodo Poljaki pri prvem branju proračunskega provizorija podali važno izjavo, ki bo začetek preosnovne parlamentarne in politične razmere; rekonstrukcija ministrstva bo potem neizogibna.

Češki radikali.

Dunaj, 1. decembra. Češki radikali so imeli sejo, na kateri so protestirali proti današnjemu sklepu »Slov. Enote«, ki nasprotuje svojočasnim sklepom v Pragi in na Dunaju.

Nemški radikali.

Dunaj, 1. decembra. Nemški radikali bodo te dni imeli sejo, na kateri bodo zavzeli stališče napram zahtevam »Slov. Enote« po spremembi sistema, oziroma rekonstrukciji ministrstva, ter sklicanju češkega dež. zbora.

Črna gora.

Budimpešta, 1. decembra. »Pester Lloyd« je dobil iz Cetinja sledečo vest: Sedem načelnikov zarote proti knezu Nkoli, ki je bila v septembru odkrita, je bilo obsojenih na smrt in danes ustreljenih. Dva sta se rešila z begom. Več kot petdeset obtožencev pa je bilo obsojenih v ječo od 15 do 20 let.

Nemčija.

Berolin, 1. decembra. Pri današnji volitvi predsedstva državnega zbora je bil izvoljen dosedanjí predsednik grof Stolberg; od 354 oddanih glasov jih je dobil 256. Podpredsednikom sta izvoljena dr. Spahn (centrum) in dr. Paasche (nar. liberalci); slednji pa se je za izvolitev zahvalil. Ponovna volitev 2. podpredsednika se bo vršila v petek.

Anglija.

London, 1. decembra. Zbornica lordov je odklonila proračun. Ministrski predsednik Asquith je podal danes v poslanski zbornici izja-

vo, v kateri obsoja postopanje gosposke zbornice kot nepostavno. Izjava se glasi tako-le: »Čul sem, da je zbornica lordov danes po noči v drugem branju odklonila proračun, ki je bil v tej zbornici sprejet. Zato Vam naznanjam, da bom pri prvi priliki, če mogoče jutri, staval sledeči predlog: Postopanje lordov, ki so odklonili proračun za tekoče polletje zakonsko veljavno, se karakterizira kot rušenje ustave in kot prisvajanje pravice, ki jih ima spodnja zbornica.

Dnevne vesti.

+ Nemščina pred ljubljanskim deželnim sodiščem. Ko se je imela včeraj, dne 1. decembra začeti porotna obravnava pri tukajšnjem deželnem sodiščem, dal je predsednik porotnega sodišča c. kr. višji sodni svetnik gospod Julij Polec, oklicati imena porotnikov izključno le v nemškem jeziku. Če izvajamo Johanna Mathiana, trgovca s pohištvo na Dunajski cesti (ki ima še vedno firmo Joh. Mathian, a se je slovenski oglasil), je bil med vsemi porotniki Karel Mulley, edini, ki se je čutil za pristnega Nemca in se pri poklicu tudi oglasil s pristnim nemškim »hier«, kakor kak rekrut pri nastopu svoje vojaške službe. Zagovornik dr. Svigelj je proti prečitanju imen v nemškem jeziku energično protestiral, predsednik Polec pa se na ta protest ni oziral, češ: sedaj so imena že tiskana v nemščini in se to ne da več izpremeniti. Tako porivanje nemščine na prvo mesto je naravnost škandal. Med porotniki so trgovci, ki imajo svoje ime le v slovenski protokoli-rano; kako pridejo ti do tega, da se jim poštena slovenska imena pačijo. Zato so mnogi porotniki glasno in ogorčeno ugovarjali proti temu, da bi se jih klicalo za Johanna namesto Ivana itd. Stvar se je pa še bolj poostрила. Ko se je dvajseto porotnikov izzrevalo, ni bilo med njimi nobenega Nemca ali nemškarja. Kljub temu je predsednik Polec dal prečitati imena porotnikov ne le v slovenski, temveč tudi v nemščini. Tudi temu so se porotniki uprli z glasnim murmuranjem, toda brez uspeha, kakor smo to od gotovih ljubljanskih slovenskih deželno-sodnih svetnikov že navajeni. Čemu za božjo voljo je treba še pouka v nemščini, ko so porotniki — Slovenci, obtoženci — Slovenci, zagovorniki — Slovenci in predsednik porotnega sodišča tudi Slovenec — ali ne?

+ Hudobijo bivšega gerenta Zazule v Idriji. Ki je bil brez najmanjšega stvarnega povoda odpustil iz mestne službe tajnika Novaka, je sedaj obsodil tudi najvišji sodni dvor na Dunaju. Tajnik Novak je torej dobil pravdo tudi v zadnji 3. instanci in idrijska občina je dolžna plačati vse pravne troške, ki bodo znašali nad 700 kron. Pravne troške tretje instance bi se bilo lahko prihranilo občini, a klerikaleci so pri zopetni nastavitvi tajnika Novaka rekurali in zahtevali v svoji omejenosti naj občina vložiti rekurz na upravno (!) sodišče. Temu je županstvo ustreglo in klerikaleci so sami odgovorni za troške. Kriv pa je tudi deželni odbor, ki ni poučil gerenta Zazule, da ni njegovo postopanje nepravilno in iz pravnega stališča nevzdržljivo. Pred kratkem je pa mestna občina dobila v drugi instanci pravdo proti prof. L., ki je le vsled klerikalnega hujškanja vlagal tožbe in si s tem nakopal ogromne pravne troške. Sklenila se je vsled kulantnosti občine poravnava, a občina bo vendar trpela pravne troške nad 500 K. Tako napravljajo klerikaleci s svojimi intrigami in rekurz napredni idrijski občini ogromne troške. Oswald si lahko za-piše dve blamaži več.

+ Irredentistična demonstracija v Trstu. V torek večer je predaval v gledališču »Politeama Rossetti« v Trstu nek profesor Pio Schinetti, katerega je iz Italije prozvalo tržaško društvo »Circolo pro cultura«. Tema predavanja bi imela biti: »Sicilia nel secolo XIX.« (Sicilija v XIX. stoletju.) Ali predavatelj se že takoj o pričetku ni držal pravega tema, temveč je pričel govoriti o najnovejši zgodovini Italije in proslavljeni Garibaldi, »odrešenika« skupne Italije iz jarma tujincev. — Ko je predavatelj prišel še na imena drugih imenitnih italijanskih mož, ki so znani kakor veliki sovražniki Avstrije, ga je policijski komisar Zechini opozoril, da mu odvzame besedo, ako bo nadaljeval v tem smislu. — No, regnicolo Schinetti je pa izjavil, da on drugače ne more govoriti, in da rajše sam preneha, kakor da bi moral po nalogu — policije. Po tej izjavi je nastal mej poslušalci pravi hrup, življenje in kričanje na račun vlade in policijskega komisarja. — Udeleženci predavanja so se mej prepevanjem raznih irredentističnih in republikanskih pesmi vsuli na ulico in demonstrirali, kričaje navadne irredentistične izraze — proti Korsu

in na Veliki trg, kjer jih je končno policija razgнала.

+ Izvanreden kongres italijanskih provokaterjev. Izvanreden kongres italijanskih učiteljev, pooblaščen v vseh mogočih italijanskih irredentističnih demonstracijah in mularije, se bodo nedeljo ne bo vršil, kakor se je prvotno nameravalo, v gledališču »Politeama Rossetti«, temveč v komunalni ljudski šoli, v ulici dela Valle, t. j. blizu starega sv. Antona. — Razveti italijanski prirede svoj »protestni shod« proti slovenskim šolam najbrže zato tam doli, da bodo po končani hujškariji lažje in neovirano vdrli na Veliki trg in pred namestništvom demonstrirali, ker njim je pač največ na tem ležeče, da kriče po ulici in da drugi dan »Piccolo« in drugi kriče v svet o veliki manifestaciji tržaške misli in kričanju cittadinov o »Trieste italiana«. — No, tržaški Slovenci bodo tem provokaterjem gotovo dali od svoje strani pošten in možat odgovor, ki bo izšel iz trume, iz mase zrelih mož, ne pa iz nevednih ust nahujskane in nezrele mularije.

+ Nemško tolovajstvo v Hustopeči na Moravskem. V nedeljo so v Hustopeči na Moravskem demolirali »Narodni dom« in poslopje, kjer je nastanjena češka ljudska šola, razbili okna na vseh hišah, kjer stanujejo Čehi, ter pretepli več čeških rodoljubov. Vsa ta tolovajstva je nemška sodrga izvršila pod vodstvom deželnega poslanca in župana Schley-mayerja, notarja Ludwiga in poštarja Hugla. Izgreda je dejansko podpisala mestna policija, a okrajno glavarstvo ni ganilo niti z mezinem, da bi ščitilo Čeha in češko lastnino. Nemško časopisje previdno molči o teh tolovajstvih, ako pa kak Slovan le las skrivi temu ali onemu nemškemu izizvaču, pa kriče kakor divji o slovenskem barbarstvu ter pozivajo državne oblasti, naj z vso strogostjo postopajo proti Slovanom. In te državne oblasti so jim vselej na uslugo, a za slovanske pritožbe imajo vselej samo gluha ušesa. Ako v Ljubljani ali v Pragi kdo samo kihne proti kakemu Nemcu, takoj je ves državni aparat pokonci in takoj sta pri roki izjemno stanje in prekisod. Nemcem pa je seveda vse dovoljeno, ker so baje državo vzdržujoč element. Pa še pravijo, da je Avstrija — pravna država!

+ Avstrijski konzulati v Orientu. Zadrski »Narodni List« piše: »V Carigradu je številna naselbina Hrvatov in Srbov, a v avstrijskem konzulatu je teško najti uradnika, ki bi bil vešče hrvatsko - srbskega jezika in ki bi glede izobrazbe stal na višini svojega poklica. V Kairu v Egiptu živi mnogo Hrvatov, Srbov in Slovencev; tudi v Port Saidu je naseljenih mnogo Jugoslovancev, a nikjer ni nobenega uradnika, ki bi govoril hrvatsko - srbski ali slovenski jezik. Se manj pa, da bi bil tak avstrijski konzul jugoslovanske narodnosti. V Aleksandriji so najštevilnejši Slovenci, najmanj 1500 jih je, a vendar ni pisec teh vrst, ki je rojen na Slovenskem, še nikdar pri konzulatu v Aleksandriji videl nobenega uradnika, ki bi razumel slovenski. Koliko krivice se s tem povzroči, koliko nesporazumljenj se vsled tega pojavlja na škodo Slovanom! To so škandalozne razmere, ki jih je v prvi vrsti zakrivila Slovanom sovražna politika ministra grofa Aehrenthala, ki je uravnava popolnoma po željah in nasvetih Nemčije.« — Jugoslovanski poslanci ne bi pridobili veliko zaslugo, ako bi posvetili čim največ pozornosti nameščenju jugoslovanskih jezikov večših konzularnih uradnikov na Jutrovem.

+ Spremembe pri finančni direkciji. Imenovani so: absolvent geodetičnega kurza Ivan Černe in Ivan Hočevar za člena pri davčnem katastru za Kranjsko; abiturient Milan Juvane za davčnega vežbenika pri davkarji za ljubljansko okolico. Premešeni so: davčni upravitelj Josip Jaklitsch iz Metlike v Kočevje, finančni komisar dr. Erih Mühleisen od finančnega ravnateljstva v Ljubljani k okrajnemu glavarstvu v Novo mesto. Upokojena sta vsled lastne prošnje: višja dvačna upravitelja Josip Oblak v Kočevju in vitez Andrioli v Kamniku. Mesto v ministrstvo poklicanega dr. Rudolfa Sajovica so se poverile funkcije nadzornika finančne straže finančnemu tajniku Maksu Kostanjevcu.

+ Državno podporo v znesku 17.650 K je dovolilo poljedelsko ministrstvo za obilno dela pri Tržiški Bistrici pri Bregu.

+ Iz šolske službe. Mesto na dopustu se nahajajočih učitelje Karoline Gams in Gabrijele Erker-Jereb sta imenovani za suplenti učiteljski kandidatinji Marija Vilman za Srednjo vas v Bohinju in Štefanija mar-kiza pl. Gozani za Černočnjake. — Slovensko deželno gledališče v Ljubljani. Danes zvečer se igra prvič velezabavna burka »Perceant mojke« z gđ. Kandlerjevo in g. Nučičem v glavnih vlogah. Dejanje se vrši v podrečni sobi treh tržaških

delet in v odvetniški pisarni ter je vesekoz jako zabavno in veselo. — V kratkem se vrzijo nova opereta »Logarjeva Krista«. — Ga. Irma Polakova gostuje v bližnjih dneh kot »Nitouche«. — Operno oboje in orkester »Slovenske Filharmonije« študira pod nadzorstvom skladatelja g. Rista Savina izvorno opero »Lepa Vida«, ki ji je po navodilih komponista spisal besedilo dr. Rikard Batka. Operno besedilo se drži v glavnem znane narodne pesmi in pa romana Josipa Jurčiča. Dr. Batka, muzikal. estetik in operni kritik dunajskega »Fremdenblatt«, je obenem ugleden nemški operni libretist. Napisal je n. pr. besedilo za K. Weissovo opero »Poljski žid«, za Blechovo opero »Zapečaten« (dvorne opere letošnja noviteta) i. dr. Dejanje Savinove opere se vrši deloma na slovensko - hrvatski meji, deloma v Benetkah, deloma na Trsatu (Reka). Značajno besedilo je seveda prilagodena tudi Savinova glasba, ki veže jugoslovanske in italijanske značaj v celoto.

+ Miklavžev večer. Dodatno k prejšnjim noticam o Sokolovem Miklavževem večeru, ki bo v nedeljo 5. t. m. v »Narodnem domu« poročamo, da se je Sokolu posrečilo pridobiti za ta večer celoten orkester »Slovenske Filharmonije«. Udeležniki Miklavževega večera bodo imeli torej dvojni vzitek, ker se morajo izvajanja celotnega orkestra »Slov. Filharmonije« po pravici imenovati umetniški užitek, o čemer se je vsakdo lahko že večkrat prepričal. Orkester bode sviral od osmih do polnoči. Med odmorom pa nastopi sv. Miklavž v drugič ter obdari odrasle. Skrbljivo je za gorko in mrzlo večerjo, kakor tudi dobro pijačo po zmernih cenah ter točno postrežbo.

+ Miklavžovo darilo. Mesto nepotrebnih igrač, ki se itak kmalu potro in pa sladkarij po katerih otroci le obole, je pripraviti kot jako umestno Miklavžovo darilo domači hranilnik. Za znesek 4 K, ki je obenem prva obrestovana vloga, se bodo lični domači hranilniki pri »Glavni posojilnici« na Kongresnem trgu štev. 15.

+ Komorni večer »Glasbene Matice«, ki se je vršil snoci v Narodnem domu, je privabil mnogo glasboljubnega občinstva, ki je imelo tudi nenavaden umetniški užitek. Talič-hov kvartet je zopet enkrat imel priliko izkazati svojo popolnost in visoko umetniško stopnjo, na katero se je povzpel. Kvartet je to pot sviral same ruske skladbe, znamenita dela polna svežosti in življenja, plemeniti muzikal. dela, iz katerih diha slovanska duša. Gđ. Vida Prelesnikova je s čudovito virtuoznostjo igrala na klavirju več slavnih skladb in žela isto viharno priznanje, kakor kvartet. Izročena sta ji bila dva šopka. Nastopila je tudi gospa Markneijeva kot pevka in je s svojim simpatičnim, dobro šolanim glasom in lepim prednašanjem napravila najboljši vtis.

+ Tel. dr. »Sokol I.« v Ljubljani priredi dne 5. prosinca prihodnjega leta velik zabavni večer, ki bode nudil sl. občinstvu lepo priliko prenočiti zopet enkrat v deželi vzhajajočega solca ter se diviti čarom noči na Japonskem. Na potu iz Japonske je velika jadrenica, ki pripelje tudi letos mnogo Japonk in Japoncev, kateri se bodo vsi udeležili tega večera, ali pa pomagali celo sodelovati. Toda izdati ne smemo preveč... Sl. občinstvu naznamo za sedaj toliko, da je skrbjeno, da se bodo udeležniki te noči kar najbolje zabavali.

+ Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo priredi za svoje člane in prijatelje društva v nedeljo, dne 5. decembra ob 6. zvečer v gostilniških prostorih g. Ant. Steinerja na Opekarski cesti »Miklavžev večer«. Prosi se starše, ki žele, da se njih otroci ta večer obdare, naj prinese dotične darove, označene s krstnim imenom in s priimkom, od 2.—5. popoldne h g. Steinerju.

+ C. kr. državne železnice. V št. 255. z dne 6. t. m. smo priobčili notico, da je v področju c. kr. državnoželezniškega ravnateljstva v Trstu izpraznjenih 20 do 25 poduradniških mest. To obvestilo smo dobili od enega svojih poročevalcev in ni bilo c. kr. državno železniško ravnateljstvo z njim v noben zvezi. Zjaj nas c. kr. državnoželezniško ravnateljstvo tudi obvešča, da dotična vest sploh nima nobene podlage in da tak razpis služb ni nameravan in ga ni pričakovati.

+ Delavsko društvo »Vzajemnost« priredi danes zvečer ob 8. uri javno predavanje in sicer izjemoma v salonu bivše Hafnerjeve pivovarne na Sv. Petra cesti. Predaval bo iz prijaznosti g. Rudolf Šega o predmetu »Karteli in delavstvo«.

+ Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljani je dne 28. oktobra 1909 v Spodnji Šiški št. 147 umrl gospod Fran Rant h volil 400 kron.

+ Pametna beseda. Te dni je bila neka nevesta pri ljubljanskih

franciškanih pri spovedi. Dotični spovednik ji je rekel, čuvši da je za vesta: O spolnih stvareh Vas ne bo nič izpraševal; če hočete, vrnite se na poldne v Katoliško tiskarno, da vam pokažem, kakšen je svet.

+ Podivjani fant. Ignacij Tomšič, 20letni delavec iz Spodnje Šiške, je dne 28. junija t. l. na Šišenskem vrta k sreči nekdo 14letno deklico, ki je nehote burala borovnice. Prijazno ji je rekla, da ji bo malo višje v hribu pokazal kraj, kjer je več borovnic. Deklica mu je verjela in šla z njim. Naenkrat pa jo je Tomšič pograbil, jo vrgel na tla in izvršil nad njo grd zločin. Deklece je bilo na to več mesecev bolnice.

Umrl je na Svetju pri Sori šestnik sin Fran Sušteršič, star 23 let. N. v m. p.

+ Podružnica sv. Cirila in Metoda na Brdu ima 5. decembra svoj letni občni zbor ob 5. popoldne pri »Sparju« v Lukovici. Zeleti bi bilo, da se ga udeležijo okoličani v obilnem številu, posebno iz občine Prevoje, Krašnje. Najuljudnejše se vabijo temu tudi dame, katere lahko bo navdušeno pripomorejo k življenju podružnice.

+ Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Novem mestu priredi dne 5. grudnia 1909 v dvorani »Narodnega doma« Miklavžev večer pri prigrutjenih mizah. Nastop sv. Miklavža s spremstvom in koncert salonskega orkestra. Vstopnina 60 vin. za odrasle, 20 vin. za dijake in otroke. Nastop Miklavža ob 7. zvečer. Miklavževa darila se sprejemajo v nedeljo 5. grudnia od 10. do 12. ure popoldne in od 2. do 5. popoldne v »Narodnem domu«. Bufet, pivo, vino. Prispevek za bufet se sprejme v nedeljo od 2. do 5. popoldne v »Narodnem domu«, če je kdo kaj namenil, ker se oseba ni prosilo.

+ Zopet obsojen. Znani klerikalni rogovilež v Novem mestu, M. Malovič, je te dni zopet stal pred sodiščem in sicer je bil zopet tožen zaradi žaljenja časti. Ko sta dva člana mestnega stavbinskega odseka komisijončno ogledovala prezidavanje Malovičeve hiše, je mož tak zabavljaj in zmerjal, da ga je eden gospodov zabil. Malovič bi bil tudi obsojen, a na prigovarjanje dr. Slanca mu je tožnik velikodušno odpustil ter se zadovoljil s tem, da je Malovič plačal dijaški kuhinji 10 kron.

+ Vinski sejem v Krškem. Včerajšnji drugi vinski sejem se je precejšnje povoljno obnesel. Prišlo je na stotine vinogradnikov iz krškega okraja ter sosednje Stajerske, da pokažejo svoj letošnji vinski pridelek. Če prav ni, bila kupčija tako živahna kakor jernje, bilo pričakovati v tem času, kar je bilo vzrok največ to, da so gostilničarji in vinski trgovci še s precejšnjo množino starega vina založeni, vendar je imel ta semenj vsaj to prednost, da se je mogla ovreči govoric, da se letošnja vina ne čistijo, da imajo splošno slab okus po gnilem in da so nestanovitna. Pokazalo se je, in navzroč kupci so se osebno prepričali, da se dobe tudi letošnje leto v tem okraju dobra vina, katerih sedanjost čistost jamči, da se bodo gotovo dobro držala in da ne bodo imeli kupci s njimi nikakih sitnosti, zlasti ako se z njimi v bodoče ravnalo po naukih, ki jih je podal v svojem strokovnem govoru kletarski nadzornik g. Fr. Gombač. Želimo torej, da bi naš okraj posetilo v tem mesecu, dokler so cene tako nizke, prav mnogo kupecev. Pojasnila daje radevolje občina Krško.

+ Iz Predgrada v črnomalskem okraju. V »Slovenec« štev. 267. me napada neko dopisnice in piše, da sem kot šolski predsednik nevarno zbolel. To je seveda popolnoma izmišljeno in sem jaz, čast bodi bogu, čil in zdrav. Nasprotno pa je obvezano, da je »Slovenec« dopisnik na možganih neozdravljivo bolan, tako da proti njegovi bolezní ni nobenega zdravila. — Peter Majerle.

+ Na kmetijski šoli v Št. Jurju ob južni železnici je imenoval stajerski deželni odbor za ravnatelja kletarskega nadzornika Ivana Belleta, za strokovnega učitelja pa Josipa Zidanška, dosedanjega učitelja na kmetijski šoli v Gorici. Oba sta zavedna Slovenca.

+ Iz celjske okolice se nam piše: Voditelj c. kr. cinkarne v Gabrju pri Celju, rudarski svetnik Alojzij Januš, šel je v pokoj. Mož, po rodu Čeh, je vedno propagiral nemstvo. Pri delavcih je bil vse bolj nego priljubljen.

+ Nadučiteljsko mesto na okoliški šoli v Mariboru (Leitersbreg — Karčevina) je razpisano do konca decembra t. l. šolski ravnatelj Mih. Nerat šel je v pokoj. Z njim je menda šel zadnji slovenski vodja na tej šoli, namenjeni slovenski okolici mariborski. Opozorimo na to naše državne poslance, da store tozadevno svoje. Okrajni šolski svet mariborski je povsem — nemškutarski. S tem rečeno je vse.

+ Miklavžev večer v Mariboru. V »Narodnem domu«, 5. grudnia t. l. zvečer točno ob sedmih se bo dvigni-

zagrinjalo slovenskega gledališča. Zrli bomo čarobno igrano »Sne-
gulčico« v vsi krasoti in mišnosti.
Vikrat jo bomo videli na našem
mru v oni zanimivi bajno-pravljic-
obliki, ki tako rada razvema
obna srca naše dece, ki je razvne-
ala tudi nas. In potem, ko bo ubo-
na kraljica »Snegulčica« rešena
neh nevarnosti, ki jih je pripravljala
dobna kraljica mačeha, pa se bo
grinjalo dvignilo vnovi — pri-
bode naš slovenski Miklavž, s si-
nim spremstvom mičnih angeljev.
aleč proč bodo seveda prežali hu-
boci in parklji, renegati in Belce-
in v druga peklenska zverjad z
rečimi očmi in kadečimi ustmi,
kake da bi koga požrli... In jela
bodo razdeljevati darila, kakor je
jo zaslužil... Vsako leto je bil Mi-
lavž večer zanimiv in krasen, a
košnji bo presegal vse dosežanje.
Dramatično društvo« nas hoče prav-
stovo iznenaditi in pripraviti i nam
našim malim kaj vesel in prijeten
večer, zato noče izdati vsega, češ,
adite in si ogledajte 5. grdnua. In pi-
se teh vrst, bo šel prav gotovo, šol
nalašč zato, ker se mu je zabrani-
da bi si ogledal vse zanimive in
lekosežne priprave. Bojijo se nam-
da bi vam ne izdal preozgodaj
sega. Zato bo pa šel prav nalašč na
Miklavžev večer si ogledat. Pa vi
li, kaj ne?!

Katoliški obrekovalci pred sodi-
cem. Včeraj se je začela pred po-
nim sodiščem v Mariboru glavna
pravna o tožbi nadučitelja Kna-
čiča z Gorice pri Gorenjem gradu
per odgovornega urednika »Stra-
za«, Vincenca Cenčiča, in zoper pa-
ter Murno iz Nazarja. Dne 30. aprila
je priobčilo »Straža« dopis, ki se
je začel z neko osebo na Gorici pri
Gorenjem gradu. Dopis je bil sestav-
en v žaljivem in surovem tonu, ka-
per so sploh dopisi v klerikalnih li-
stih, in sicer tako, da je vsakdo, ki
ima osebo v Gorici, vedel, da se
var tiče nadučitelja Knačiča. K
najbolj ograbnivi so prišli Cenčič
njegov zagovornik dr. Pegan ter
tudi nadučitelj Knačič, in njegov
sopnik dr. Kukovec. Pater Murn
prisel. Pred začetkom obravnave
dr. Kukovec, da je tožnik pri-
stavljen skleniti primerno poravn-
kar pa dr. Pegan odločno odkloni.
Kukovec vpraša, kje je bil pa-
ter Murn, ko je bila razpisana prva
proba obravnave. Dr. Pegan mu
nehalje pojasni, da je takrat pater
šel k ljubljanskim frančiškanom.
ne dalje dr. Kukovec vprašanje,
je v tistem času opravljal pater
ojen svoje kaplanske dolžnosti, mu
Pegan ravno tako smehljaje od-
re, da on ni držal patra za kuto.
Pater Murn se boji luknje. Priznava,
je on sestavil dotični dopis, ki se
prav nič ne tiče nadučitelja Kna-
čiča, kajti pri sestavi dopisa niti ni
d-ni nanj. Urednik Cenčič pa na-
trpno trdi, da se dopis tiče Kna-
čiča in da boče v dopisu navedene
stive dokazati. Ali ni to čudno?
nik bolje ve, koga se dopis tiče,
o dopisnik sam! Laž je bogu in
dem ljuba, kaj ne, pater Anzelmu?
je včerajšnji obravnavi je vlačil
nevez zastopnik dr. Pegan razne
ukove zasebne in družinske raz-
se na dan, tako, da ga je celo pred-
nik, višji deloznosodni svetnik,
eno zavrnil. Dr. Kukovec je pa
šel pokoncu ter zabrusil dr. Pe-
bi v obraz, da je njegov zagovor
amen in lažljiv ter si vsled tega
trzi pravico, da bo tožil dr. Pe-
radi žaljenja časti. Obravnava
je prekinila, da se zaslišijo še ne-
re priče.

Samemor kurje tatice. Predvče-
njim je zalotil posestnik Rečnik
Razvanju delavko Terezijo Drozg
Maribora z dvema sinoma, ko so
dli njegove kokoši. Rečnik je ta-
zapr v svojo sobo, na to pa je
po orožnike. Ti so najprej pre-
li njeno stanovanje v Mariboru,
so našli 16 ukradenih kokoši.
so prišli po Drozgo v Razva-
je bila ta že mrtva. Prezela si
ila z Rečnikovo britvijo vrat.
Goriški zrakoplovec Rusjan, ki
Slovenec, je ponovil poskus s svo-
zrakoplovom minoli ponedeljek
Velikih Rojah. Poskusi so se prav
eno obnesli. Dvignil se je s svojim
zrakoplovom kakih 5 m visoko v
ek in je obletel Roje z brzino po 40
na uro. G. Rusjan napravi v
atem javno peskušnjo. Zrakoplo-
je popolnoma zadovoljen in je
no uverjen, da preseneti javnost
priliki javne poskušnje.

Nemško - laska cerkev v Trstu.
se se nam iz Trsta: Lansko leto so
ložili prvi kamen novi cerkvi v
ei del Rone in začeli nanj zidati
avbo. Pri položitvi temeljnega
kna se bil pisec teh vrst navzo-
na. Slavnost so povečale visoke
ebe v paradi in bosansko vojaštvo
rodbo. Ko je škof opravil svoje ce-
monije, je stopil na pripravljene
stator duhovnik in je imel dolg go-
v v italijanskem jeziku. Za njim
prišel na vrsto drug duhovnik,
av trebušasti gospod, z moč-
m glasom, donečim, kakor bi pri-
jal iz kakega soda; ta je imel go-

vor v — nemškem jeziku. Poleg me-
ne je stala pobožna gospa, ki je rekla:
Ko konča ta Nemec, nastopi tretji
duhovnik, ki bo imel slovenski go-
vor. A čakali smo zaman, slovenske-
ga govora ni bilo, kakor da v Trstu
sploh ni Slovencev. In vendar nas je
bilo vse polno tam. Pri položitvi te-
meljnega kamna nas niso hoteli
poznati; prezrli so nas in nas razza-
lili. Denarja bi pa vse eno radi od
nas imeli. A če so nas pozabili tedaj,
potem tudi ni treba, da bi se na nas
spominjali sedaj, ko jim je treba de-
narja. Slovensko ženstvo v Trstu naj
bo opozorjeno, da ne bo nosilo kronic
in desetic v nemško-italijansko je-
zuitsko malho. Slovenci in Sloven-
ke v Trstu! Pokažite, da kdor vas
zjutraj ne pozna, tega tudi zvečer ni
treba, da bi lazil okrog vas.

Opustitev vlakov št. 913 in
916. Nedeljska in prazniška vlaka
št. 913 (odhod iz Trsta c. kr. dr. žel.
ob 6. uri zvečer, prihod v Isolo ob 7.
uri 34 min. zvečer) in 916 (odhod iz
Isole ob 7. uri 49 min. zvečer, prihod
v Trst c. kr. dr. žel. ob 9. uri 35
min. zvečer), ki vozita na progi Trst
c. kr. dr. žel. - Isola, se s 1. grud-
nom t. l. do preklica opustita.

V ljubosumnosti obstrelil ženo
in ustrelil sebe. V ulici della Guar-
dia št. 52 v Trstu, sta stanovala en
mesece sem zakonska Peter in Mana
Stravs, ona rojena Gregorič. Njemu
je bilo 26, a njej 24 let; poročena sta
bila šele 1. novembra, torej pred
enim mesecem. On je bil zaposlen
pri peku Vatovec v ulici Gondanona.
Takoj po poroki se je vnela v sre-
Petra grozna ljubosumnost nad svo-
jo mlado soprogo. Ni se smela gani-
ti iz hiše in še tedaj jo je zasledoval,
ako je šla k studencu po vode. Pred
par dnevi je prišlo med mladima za-
konskima radi omenjene »boleznii« do
hudega prepira tako, da sta oba za-
pustila svoje pravo stanovanje, on je
šel k svojim staršem, a ona k svojim
sorodnikom. V torek ob šesti uri zve-
čer je pa šel Stravs nekako sšesano
obiskat svojo soprogo in po kratkem
pomenku sta se podala oba v svoje
stanovanje. Ne sleče nič hudega, je
prišla soproga Marija pripravljati
večerja, a že med tem delom — oko-
li sedme ure zvečer jo je presenetil
mož z novimi očitaji ljubosumja.
Nastal je med njima živahen prepir,
a nakrat so se čuli iz nju stanovanja
stirje strelji. Sosedje so bežali v sta-
novanje omenjenih in našli oba za-
konska v krvi ležati, njega na poste-
lji, a njo na tleh. Stravs je namreč
ustrelil dvakrat s samokresom na
svojo soprogo in jo ranil v prsi, na
to pa pognal sebi dve krogli v sen-
ce. Ona je bila pri zavesti, a on je
ležal v nezavesti. Poklicali so takoj
zdravnika in policijske organe, ki so
dali oba nesrečnika takoj prepeljati
v mestno bolnišnico. Ali zunaj ni bilo
več pomoči, umrl je mladi mož dve
uri potem, ko so ga pripeljali v bol-
nišnico. Rana soproge ni tako nevar-
na in zdravniki upajo, da v kratkem
času okreva.

V »Hrvatski knjigarni« v Zadru
je kupil ravnatelj bogoslovnice
dr. Gijvoje vso naklado famozne
Jegličeve brošure v hrvatskem pre-
vodu. Pametna misel!

Reški rop. Obravnava o reškem
bančnem ropu je določena na 16. de-
cember. Orlov je tožen hudodelstva
umora, Kišenevskij in Krivickij pa
hudodelstva ropa.

O umoru na Begunjski se nam
poreča še to-le: Baron Friderik
Born je baje ukazal svoječasno svo-
jim lovcom, da morajo vsakega, ki
ga zalotijo v njegovem lovišču, brez
pardonu ustreliti. Lovec Eisenpass
se je ravnal po tem povelju. Ko je
ustrelil Jakoba Rožiča, je baje o tem
javil oskrbniku Ehrenzieherju, ki pa
ni smatral za potrebno, da bi to na-
znanil oblasti. Oskrbnik Ehrenzieher,
kakor se baje piše, je bil danes po-
klican v Ljubljano. Odrezane Roži-
čeve glave še do danes niso našli, a
tudi zaprti Eisenpass odklanja dati
vsako pojasnilo, da li je on Rožiču
odrezal glavo ali kdo drugi.

Popravek, oziroma dopolnilo.
Privčerašnjem inseratu »perotninar-
ski zavod v Zgoraji Šiški« je izostal
podpis tvrdke »Krapš & Dittich, pr-
vi in največji zavod za izrejo in vpi-
tanje perotnine na Kranjskem. Zgor-
nja Šiška pri Ljubljani. Telefon
št. 276.«

Razne stvari.

*** Ciankalijska afeta.** V zadevi
tajinstvene afere je začela rodbina
Hofrichterjeva poizvedovati po prav-
nem krivcu, in baje se je posrečilo
dobiti nov sled. Pošiljalce ciankali-
jevih pilul baje ni obdolženi Hof-
richter, temveč nek drug na Dunaju
stanujoč aktiven častnik. Stvar je
treba seveda sprejeti z veliko rezor-
vo. Divizijskemu poveljniku Weiglu
je došlo danes anonimno, z okorno
roko pisano pismo, v katerem se tr-
di, da je Hofrichter nedolžen in da je
storilec bližnji sorodnik pišečy.

*** Vohunska afeta v Benetkah.**
Te dni se vrši v Benetkah obravna-
va proti lahkotnemu Rudolfu Friz-
ziero, bivšemu italijanskemu oficir-

ju in proti Benečanu Pellegrinottiju.
Tožena sta, da sta vohunila za Av-
strijo. Frizziero, ali kakor ga kratko
imenujejo Fric, je bil rojen na Dunaju
kot nezakonski sin nekega avstrijske-
ga barona in neke italijanske de-
kle. Frizziero priznava, da je bil res
v zvezi z nekim irišskim policijskim
inspektorjem, toda samo za to, da bi
zvedel za avstrijske vohune, katere
je hotel naznaniti italijanskim
oblastim. Tako se zagovarja tudi
Pellegrinotti. — Frizziero je oženjen,
toda žena mu je s svojim ljubčkom
pobegnila v Ameriko. Pri obravnavi
je bila zaslišana Frizzierova ljubica,
Concetta Pucci, katero je »Fric«
opeharil za 10.000 lir. Ta je povedala,
da je njen »Fric« ponujal svojo
ljubezen tudi neki bogati 80letni
starki. — Včeraj sta bila oba ob-
tožena oproščena.

*** Nova ciankalijska afeta.** Se-
daj imajo svojo ciankalijsko afero
tudi na Francoskem. »Tempsu« jav-
lja iz Verduna, da je nek zločinec
natresel v juho, ki je bila namenja-
na vojakom, veliko množico cianka-
lija. Juha pa je vsled tega tako ne-
prijetno dišala, da je nikdo ni maral
jesti. Juho so zdravniki takoj pre-
iskali in so izjavili, da bi vseh 80 vo-
jakov, katerim je bila namenjena, v
par minutah umrlo, če bi jo povžili.
Sum pada na nekega podčastnika, pri
katerem so našli sledove ciankalijskega
Temu podčastniku je nek mlad vo-
jak posodil 150 frankov; nadležnega
upnika bi se rad na ta način iznebil.
Kakor se dodatno poroča, imenuje se
podčastnik Charles Faraco in je svoj
čin že priznal. Stori je to, da se iz-
nebi upnikov, pod vtisom dunajske
afere.

*** Ukraden kovčeg.** V Parizu je
bil te dni ukraden iz spedičijskega
voza Severoželezniške družbe kov-
čeg, v katerem je bilo raznih drago-
cenosti in nakita v vrednosti 300.000
frankov.

*** Boj v samostanu.** Pri Diabeki-
ru v Turčiji so Kurdi napadli ar-
menski samostan. Menihi so se hra-
bro branili, toda po daljšem boju so
bili premagani. Kurdi so nato pono-
*

*** Ogrska duhovščina** je ena
najbogatejših. 16.000 oseb razpolaga
z 24 milijoni katastralnih orlov
zemlje, na vsakega duhovnika jih
pride 150, na druge civilne osebe pa
po dva. Duhovnik ima povprečno
letne plače 8000 kron.

*** Umor v zoologičnem vrtu.** V
zoologičnem vrtu v Bronx parku v
New Yorku sta slišala strežaja neko
upitje. Potem sta videla, kako sta se
dva jelena naskočila. Ko sta streža-
ja prihitela na bojišče, je eden boje-
valcev že izdihnil svojo živalsko
dušo.

*** Obsojen vohun.** V Nišu je bil
te dni obsojen Avstrijec Jaroslav
Kuzelj, bivši gojenec dunajske gledi-
ške šole, na 15 let prisilnega dela.
Kuzelj je izdajal za časa vojne
napetosti srbske vojaške tajnosti
Avstriji.

*** Goljufija za 70 milijonov.** Iz
Washingtona poročajo, da iznašajo
goljufije pri carini, ki jih je izvršil
sladkorni trust, 70 milijonov dolar-
jev (350 milijonov kron). Vlada je
odredila strogo preiskavo. Več višjih
uradnikov trusta, nekateri člani ka-
bineta in nekaterje nižje vladne urad-
nike, ki so osumljeni, da so v tej go-
ljufiji sodelovali, so zaprli.

*** Sum potrjuje: Prestara žena.**
V Burglauenu pri Grindelwaldu
je pogorela hiša nekega Burgenerja
in v plamenih je umrla njegova 65
let stara žena. Nikogar niso mogli
prav sumiti, a sedišče še vedno pre-
iskuje zadevo in označuje kot požig-
galca Burgenerja samega, ki je šele
22 let star. Sodišče pravi, da neenaka
starost potrjuje sum.

*** Izganjanje hudičev v XX. sto-**
letju. Na Lotarinškem še zelo ver-
uje, da se klatijo po svetu čarovni-
ce in čarovniki. V vasi Harzweiler so
imeli obsedeno kravo in trije duhov-
niki so imeli dovolj dela, da so na-
gnali iz nje hudiča. Sedaj se je pri-
petil nov slučaj v vasi Berthelmu-
ngen. Vprašali so žensko, ki je znala
»panate« hude duhove, da je li naj-
prej treba vedeti, je li v kravi moški
ali ženski duh. Šele potem se lahko
načelje stori kaj za to. V to svrhu je
pa treba zaklati petelina in kokoši in
jih obesiti v dimnik. Če se skvari ko-
koš, potem je v kravi ženski hudič,
če pa petelin, pa moški. Če bodo pre-
bivalci neumne vasi res kaj obesili
v dimnik, potem naj bi že itak pri-
smojeno habišče, ki jim je to sveto-
valo.

*** Senzacionalna najdba.** Fran-
coski astronom Dukem je baje našel
v pariški »narodni knjižnici« doslej
neznani rokopis učnega škofa Ores-
ma, ki je prevel Francozom Aristote-
la. Rokopis je iz l. 1377 in obrav-
nava o nebesnih telesih; baje je po-
polnoma jasno izveden Kopernikov
sistem. Astronom Dukem prepašča
strokovnjakom vprašanje, ali je Ko-
pernik poznal Oresmosov spis, ali pa
je samostojno prišel k zaključku, h
kateremu je prišel »že več nego 100
let prej ta francoski škof.

*** Rop.** Osemnajst maskiranih
roparjev je vdrlo zadnjič po noči v

nek mlin v bližini Holesova na Mo-
ravskem. Roparji so bili oboroženi z
revolverji in so prisili prebivalce v
mlinu, da so jim izročili vse drago-
cenosti. Vzeli so tudi mnogo moke,
žita itd. Stanovalcem so zagrozili,
naj ne hodijo pred dnevom iz hiše.
Orožniki zama poizvedujejo po ro-
parjih.

*** Umor.** V Karlinu pri Pragi so
našli včeraj zvečer branjevko in ta-
bačno trafikantinja, 60letno Franči-
ško Bartáková, v njeni sobi za pro-
dajalnico umorjeno. Aretirali so de-
laveca Rezníčka, katerega sumijo, da
je Bartájkovo umoril. Na njegovi
obleki so našli sledove krvi in v že-
pu cigarete iz one trafike. Aretirali
so še dva druga, o katerih sumijo, da
sta Rezníčku pomagala.

*** Demonstracije.** V Reki je go-
voril na nekem shodu v gledališču
Penice pater Pavisich in je navzo-
čim ženskam tako zmešal glave, da so
po predavanju izpregle konje njego-
vega voza in zapele religiozno pe-
sem. Seveda so bili takoj na nogah
tudi protidemonstrantje, ki so klica-
li »Doli s farji« itd. in so nazadnje
pred patrovim stanovanjem zapeli
marseillaiso. Policija je demonstran-
te razkropila.

*** Aretovan gledališki ravnatelj.**
V Moravski Ostravi se je nastanil
gledališki ravnatelj Edmund Spil-
lern, bivši ravnatelj mestnega gledi-
šča v Osejku in nemškega gleda-
lišča v Petrogradu. V M. Ostravi je
nameraval ustanoviti velikomestni
kabaret. Najel je primerne prostore
ter jih pustil po arhitektu adaptira-
ti. Razni obrtniki so delali noč in
dan. Pred kakimi 14 dnevi se je ka-
baret otvoril. Denar je Spillerju kar
sam letel v žep. Toda tudi upniki so
se začeli oglašati. Za adaptijska de-
la, ki so stala približno 10.000 K, še
ni plačal niti vinarja. Ker se taj-
niku Higlju cela stvar ni nič kaj
varna zdela, je le dni zahteval od
svojega šefa Spillerja, da mu da ka-
ko jamstvo za njegovo kavejijo v zne-
sko 1000 K. Pri tej priliki se je iz-
kazalo, da nima ravnatelj prav nika-
kega premoženja in da je zapravlil
tudi tajnikovo kavejijo. Ravnatelj
so zaprli.

*** Veteran iz Napoleonovih vojn.**
V Detroitu, državi Michigan (Se-
verna Amerika) je, kakor poročajo
ameriški listi, umrl te dni v starosti
118 let, Poljak Josip Wiśniewski, ve-
teran napoleonske vojske. Sodeloval
je v Napoleonovem pohodu na Mo-
skvo in do zadnjega časa se je živo
spominjal velikih dni Napoleonovih
časov.

*** V Londonu se je poročila ko-**
ristka Desi Parnell s sinom najboga-
tejšega in najmočnejšega indijskega
kneza, s princem Nasir Ali Khan.
Po poroki ji je daroval ženin brilant-
no dragoceno v vrednosti 500.000
kron. Oba sta v 26. letu.

Književnost.

— »Ljubljanski Zvon«. Vsebina
decembrskega zvezka: 1. Rafael
Mirt: Polka française. 2. Vladimir
Levstik: Blagoredje doktor Ambrož
Čander. (Konec.) 3. Rafael Mirt:
Mir in smeh. 4. Dolene: Nočni po-
zdrav. 5. Ivan Lah: Prijateljica Le-
lja. (Konec.) 6. Tad. St. Grabowski:
Krakovsko gledališče. — Poslovenil
Vojoslav Molč. (Konec.) 7. Zadloski:
V hribih mete. 8. Podlimbarski: Po-
vest Ivana Polaja. (Konec.) 9. Ivan
Čankar: »Kaj sem storil, o Gospod?«
10. Vladimir Levstik: II. umetniška
razstava v paviljonu R. Jakopiča:
Hrvatsko umetniško društvo »Medu-
liče«. 11. Književne novosti. Knjige
»Družbe sv. Mohorja«. — Salonska
knjižnica. — Koledar (Vestnik)
šolske družbe sv. Cirila in Metoda.
— Slovenski Sokolski koledar. — Di-
jaški almanah. — Upton Sinalair:
Džungel (Močvirje). — Dr. Bratina:
Dizionario biographico universale.
12. Glasba. — a: Koncert zagreb-
škega pevskega društva »Kolo«. —
Anton Kosi: Venček triglasnih na-
rodnih pesmi za solo in dom. 13. Slo-
vensko gledališče. Dr. Fr. Zbašnik:
A. Drama. — a: B. Opera in
opere. 14. Splošno: pregled. Gajeva
proslava. — Dr. Fr. Ilešič: P. M.
Pohlin med Nemci. — Nakup umo-
rtov iz slovenske umetniške raz-
stave v Ljubljani za državo. — Lis-
nica uredništva. — Zahvala.

Vse tu naznanjene knjige so do-
hivajo v »Narodni knjigarni« v Lju-
bljani, Prešernova ulica št. 7.

Telefonska in brzojavna poročila.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 2. decembra. Po dolgem
in zelo kompliciranem glasovanju je
zbornica danes odklonila nujnost
vseh predlogov v varstvo narodnost-
nih manjšin. Za nujni predlog po-
slanca Kaline, naj vlada poroča
zbornici o protičeških izgrelih na
Dunaju in se izjavi, če jih obsoja, so

glasovali tudi Poljaki in vsi židov-
ski poslanci. Nujni predlog socialist
Tomaška, naj naučni odsek preišče
vse pritožbe, ki jih dvigajo narod-
nostne manjšine z ozirom na manj-
šinske šole, je dobil absolutno veči-
no. Za predlog je glasovalo 201, proti
pa 174 poslancev. Za so glasovali
tudi vsi socialnodemokratski, vsi ži-
dovski poslanci in tudi nemški svo-
bodomislec dr. Kuranda. Kurando so
zaradi tega Nemci obkladali z naj-
različnejšimi psovskami. Po glasova-
nju je odredil predsednik odmor, da
so se poslanci vpisali kot govorniki k
nujnim predlogom poslancev Choca
in Lisega. Seja še traja, prihodnja
seja bo jutri.

Umaknjeni nujni predlogi.

Dunaj, 2. decembra. »Slovenska
Enota« je umaknila vse nujne pred-
loge razen onih, ki sta jih vložila
poslanca Choc in Lisy. Med umak-
njenimi predlogi se nahajajo ti-le:
dr. Hočevarja o povznanju tarifov
na južni železnici, dr. Ploja o uved-
bi ustave v Bosni, viteza Vukovića o
belokranjsko-dalmatinski železnici,
Grafenauerja o ljudskem štetju in
Šukljeta o priklapljenju dveh teri-
torijev k Bosni.

Proračunska razprava.

Dunaj, 2. decembra. Debata o
nujnih predlogih poslancev Choca
in Lisega bo najbrže že danes, vse-
kakor pa jutri končana, na kar bo
zbornica takoj vzela v pretres pro-
računski provizorij.

Sklepi »Slovenske Enot«.

Dunaj, 2. decembra. Predsedni-
ki »Slovenske Enot« dr. Kramar,
Udržal in dr. Susteršič so danes no-
tificirali sklepe »Slovenske Enot«
načelniku »Poljskega kluba« dr.
Glombinskemu, ki bo še danes te
sklepe naznanil nemškim strankam.

Ogrski ministrski predsednik na Du-
naju.

Dunaj, 2. decembra. Včeraj je
dospel semkaj ogrski ministrski
predsednik dr. Wekerle. Danes do-
poldne je imel enourno konferenco z
ministrom zunanjih del grofom
Aehrenthalom, popoldne ob 1. pa ga
je sprejel cesar v posebni avdienci.

Jan grof Harrach.

Dunaj, 2. decembra. Bolezen
grofa Harracha se je preokrenila v
toliko na bolje, da je sedaj izven vsa-
ke nevarnosti.

Kosuth o opoziciji.

Budimpešta, 2. decembra. »Bu-
dapest«, glasilo neodvisne stranke,
javlja, da bo minister Kosuth s svo-
jo stranko stopil v opozicijo in se bo-
ril za personalno unijo, češ, da se je
prepričal, da njegova dosedanja
oportuna politika ni imela uspeha.

Izpred sodišču.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča

Sleparski mešetar. Valentin
Jazbec, 78 let star, je imel pri ne-
kem Tilnu na Primorskem lepo pre-
moženje, a je vse zapravlil, potem je
zapustil svojo domovino in se klatil
okoli ter mešetaril. S kazenskim za-
konom je prišel večkrat navskriž,
sploh je bil pa mož zelo na slabem
glasu. Ker mu je bila mešetarja le
bolj postranska reč, je začel slepari-
ti, in ker je znal starec jako prepri-
čevalno in gladko govoriti, se mu je
sleparjenje tudi posrečilo. Nekega
dne meseca julija t. l. je prišel Jaz-
bec k zakonskima Francetu in Mari-
ji Guštin v Col. Tu jima je pravil,
da pozna v Vidnu na Italijanskem
nekega grofa, ki da za 300 pristnih,
1000 ponarejenih goldinarjev, ki so
popolnoma enaki pravim. Poleg tega
je omenil, da je z njegovim posredo-
vanjem že marsikateri obogatel, ta-
ko da so si zidali lepe hiše in si na-
kupili posestva. Ni čuda torej, če so
take govorice vplivale na zakonska
Guštin, da sta se dala premotiti, da
sta mu izročila 340 K. Ker so pa pri
Francetu Gustinu nastali pomisleki,
zato je sklenil Jazbeca v Vidnu
spremiti, kar obdolžencu seveda ni
bilo všeč, a zviti tiček si je znal tu-
di iz te zadrege pomagati. Hodila
sta po Vidnu ter si ogledovala me-
sto, naenkrat je obstal Jazbec pred
neko hišo in rekel Gustinu: »Tu no-
tri biva dotični grof«. Na mah je iz-
ginil svojemu spremljevalcu izpred
oči. Zaman je bilo vsako iskanje po
mestu, Jazbec mu je odnesel pete,
Guštin se je pa moral drugi dan do-
bro vedeti, da je opeharjen, vrniti do-
mov. Jazbec je pa skušal na enaki
način tudi opehariti Jožefa Jamnika
v Gočah in Cecilijo Slavec v Ospu, a
mu je spodletelo. Jazbec je po stari
navadi vse tajil in trdil, če je sploh
kake enake neumnosti govoril je stor-
il to v pijanosti. Glede svote 340 K
pa pravi da jih je prejel od Gustino-
ve žene le kot posojilo. Porotniki so
pritrldili samo prvemu glavnemu
vprašanju na dovršeno goljufijo, za-
nikali pa so drugo glavno vprašanje
glede poskušene goljufije. Jazbec je
bil obsojen na 8 mesecev jete.

**Oddaje se
lepi lokali**
za prodajalne ali gostilne.
Vprašaj naj se v upravništvu »Sloven-
skega Narodca. 4482

▼ Spodnji štiri sta nagradni

2 lepi hiši

Kakov pove upravnštvo »Sloven-
skega Narč-a«.

4100

Valjični mlin ANTON POLANC v Radečah
4419 **pri Zidanem mostu**
— priporočila svoje bogate zalogo —
vseh vrst pšenične in koruzne moke.
Proizvodi vzamejo jako veliko vode v sé in dajo nedosegljiv pridelek, kar je
zlasti za gg. pekarske mojstre neprecenljive vrednosti. Na zahteve ceniki franko.

Za Miklavža in Božič!
Velika saloga igrač
in drugih krasnih daril, lepo, najnovejšo
okraske za božično drevoce po najnižjih
cenah pripravlja

Veronika Kenda
Ljubljana, Dmrova cesta.

NUISOL

tovrste Bergmann & dr., Deblin
na L. je to gotovo najboljša vrsta
med vseh barvil na lase in se
dobiva na posebno v svojo
uporabo in drugo steklenico po
K 250 pri

O. Fettich-Frankheim
v Ljubljani.

Prevzete gostilne.

Vijadno naznanjam, da sem prevzela — ker gostilna pri Cenkarju ne obstoji več

gostilno v bivši meščanski vojašnici
ob Gradaščici, Cerkevne ulice 21 (preje Mihelič)

kjer bodem točila dobra naravna vina in vedno sveže pivo. Izvrstna kuhinja na razpolago.

Zahvaljujem se za prijazno podporo „pri Cenkarju“ in se priporočam za naklonjenost tudi na sedanjem novem mestu. Z odličnim spoštovanjem

Roza Krivic, gostilničarka.

**Ravnehar se došli
krasni
reklamni koledarji
za leto 1910.
s torbico ali brez torbice.
katere oddajam vliče elegantni
izdelavi po 4325
!! skrajno nizkih cenah. !!
Natisk firme
brezplačno.
Nihče
naj ne opusti, predno kaj kupi,
zahtevati moje vzorce in cene.
Pestrožba točno in solidna.
Ivan Bonač
tegovina papirja na debelo
Šelentargarje ulico, nasproti pošte.**

Odvetnik 4406
dr. Ivan Tavčar
se je preselil
v prejšnjo dr. Kribarjevo pisarno
v Sodno ulico št. 2.

Lepa božična darila!

Največja in najbogatejša tržniška zaloge. Kupi se dobro in poceni le pri meni kot znani

. trdkri.

Ure budilke	od	K	3—	naprej
niklaste, lepe ankerice	„	„	4-50	„
srebrne dli. rom.	„	„	7—	„
srebrne ankerice rom.	„	„	10—	„
prostan z diamantom	„	„	12—	„
prostan z briljantom	„	„	30—	„

Za obilen obisk se priprava

Fr. Čuden

trgovec in urar

v Ljubljani.

Narečajte novi **cenik** s koledarjem tudi po pošti zasteni.

Šivalni stroji Singer od 60 K naprej za pletenje (ponk brez plačn). 4202

Lepo novesti kina in pravega srebra po znižanih cenah.

Narodna knjižarna

Prešernova ulica šte. 7 v Ljubljani Prešernova ulica šte. 7

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svoje bogate zalogo kancelijskega, . . komptoarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga . .
na najboljše kakovosti in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrijski in trgovski; keriran in gladek; rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za pisalni stroj; mali in veliki oktav za navadna pisma; barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najpreprostejših do najfinišnih vane velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pism:

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli.
Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo.

Šolski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarov.
Trgovci debe poseben popust.

Pisane in risane potrebščine

peresa, drčala, svinčnike, sadirke, risalni papir, risalne
priprave, črtila, trikotniki, palete, čopiči, tuši in barve.

Tinte

matiriarasteike in saifuelke, črne, vijoličaste in barvaste.

Šolske mape

iz plate in iz uvoja ter jermena za kajige.
Mapo za zvezko.

Kasote

s pisemskim papirjem avstrijskega in izorumskega izvora
v vseh velikostih, za damo in za gospode, za na-
vadno rabo in tudi za darila.

Album

in slake, sangtechnice in poezije.

Črnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umetniške in pokrajinske, ljubljanske in kranjske.
Trgovcem pri večjih naročilih izreden popust.

**Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na
pisalne stroje**

... vseh sistemov ...
po tovarniških cenah;

dalje naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavetke, vizitnice, oznake, fakture,
trgovska pisma itd. itd.